

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 102

číslo: 18

1. května 2022

Cena: 10 Kč

Strach z kříže

Helénska societa nebola naklonená posolstvu o spásu skrze kříž – ved' to bola najpotupnejšia smrť pre otrokov a zajatcov. Dnešná znudená societa už kříž nerozumie vôbec.

Svet sa bojí kříže ako čert svätenej vody. Dokazuje to aj nezmyselná kauza pred rokmi o zákaze křížov v talianskych školách. Je pozoruhodný až panický strach pred symbolmi, ktoré nás vyrušujú. Symboly a obrazy, ktoré vytrhujú zo stereotypu a nútia nás premýšľať, to nikdy nemali jednoduché. Končili väčšinou v plameňoch, podobne ako ľudia, ktorí nám svojimi názormi nedopriali pokojný spánok.

Evanjelický teológ Ernst Käsemann si myslí, že symbol kříže sme vyprázdňovali. Pozor, nie svet, my kresťania. Zbavili sme ho Ukrižovaného a prezentujeme kříž vhodný pre cintoríny, kostoly a všemožné gýče. Käsemann so znepokojením píše: „Prejavuje sa niečo diabolské v onom, v cirkevných dejinách neustále pozorovanom pokuse vždy znovu skrotiť Ježiša Nazaretského, pripraviť Golgotu o jej hrôzu, tak prenikavo vnímanú pohanmi, a potlačiť základné pohoršenie nášho posolstva spásy.“

Podľa Käsemanna narúšame samu podstatu Kristovej kerygmy (zvesti), pokiaľ riedime udalosť na Golgote do myšlienok a slov

o morálke, cti a pravde, bez spomenutia utrpenia a vykúpenia. „Ak nás Ukrižovaný nestavia pred svoju tvár, totiž do zorného poľa svojej smrti na kříži, potom ho my odsúvame do svojho tieňa, a tým sami upadáme do svojho klamu a pravdu o ňom zostávame svetu dlžní.“

Bez kříže sa neudeje nič významné, bez kříže sa nezrodí vo svete nič veľkolepé, čo pretrvá veky. Keby obyvatelia Stalingradu nešli nadoraz, neprijali by svoje utrpenie i bolesť svojich blízkych, keby nevideli v nesení kříže nutnú voľbu, nikdy by blokádu svojho mesta nevydržali a vo vojne by nedošlo tak skoro k zásadnému obratu.

Keby matky a otcovia neprekonali svoju pohodlnosť a nevstávali by k svojim chorým deťom, nikdy by ich skutočne nemilovali. Keby ľudia ducha: Sokrates, Hus, Kolbe, Horáková, Toufar... a tisíce a tisíce ďalších nectili význam obety a kříže, svet by bol omnoho zvlčilejší a despotičkejší. Už by pravdepodobne ani neexistoval.

Kříž nás nútí brať ohľad na iných, zapierať sám seba, umenšovať svoje ego, korigovať svoje plány a predstavy, stavať hrádzu svojim bezbrehým chůtkam a nerestiam. A hlavne, kříž nás učí odovzdať sa plne do služieb lásky, pod vládu Kristovu. Patriarcha Filaret Moskovský preto vyznáva: „Otec

je Lásky križujúca, Syn Lásky ukrižovaná, Svätý Duch je nepremožiteľná Lásky križ.“

Pred dvadsiatimi rokmi sme boli ako študenti teológie na výjazde v poľskom Sanoku navštíviť monumentálnu výstavu byzantských ikon. Vyučujúci dostal nápad neobísť ani výstavu popredného poľského maliara a architekta Zdzisława Beksinskeho. Jeho obrazy surrealistickým obsahom aj symbolikou evokovali apokalyptické výjavy. Zaujal ma obraz akejsi zvláštnej Golgoty. V spodnej časti bolo čierne more, tmavé ako vlny tušu. Z neho čnela do výšin temná skala a na nej sa kdesi v diaľavách týčili tri drobné kříže. Nad Golgotou panovala krvavá obloha, posadnutá agóniou strachu a úzkosti. V hornom kúte obrazu sa predieral blankytný svet neba...

Po návrate som ešte dlho premýšľal nad výjavom majstra Beksinskeho. Obyčajne býva Golgota zobrazovaná naopak. Búria sa nebeské živly a svet je zahalený tmou neba. Tu však Golgota vyrastá z temných vln tejto planéty, nášho sveta. Z bažín zla a nenávisťi, vojen a brutality, strachu a biedy. Beksinski podčiarkuje, že kvôli beznádeji a nánosom ľudskej existencie prišiel Syn Boží na Zem, aby očistil naše srdcia a usušil naše

Pokračování na str. 3

Velký Pátek v Černé Hoře

Po veľkopátečných bohoslužbách v blanenskom drevěnom kostele jsme se společně s bratřimi a sestrami z Černé Hory, Lysic, Brťova, a dalších míst setkali v 19 hodin na úpatí kopce Paseka v Černé Hoře. Na vrcholu kopce stojí Kaple Sv. Rodiny, kterou užíváme k pravidelným bohoslužbám. Ke kapli vede venkovní křížová cesta. Každoročně ji ve večeru Velkého Pátku společně prožijeme a zakončíme společnou modlitbou v kapli. V letošním roce se nás na tuto duchovní pouť vydalo 70 bratří a sester. Věříme, že se nám podaří tuto dobrou tradici udržet i do dalších roků.

Blaněští putníci

10. ročník veřejného čtení Bible v Nymburce

Na začátku pašijového týdne, v pondělí 11. dubna 2022 v pravé poledne, zahájil na ulici před městskou knihovnou Jan Kohout, farář ČCŠH v Nymburce, po pandemii vynucené dvouleté pauze, desátý ročník veřejného čtení z Písem: „Nymburk čte Bibli.“

V úvodu uvítal čestné hosty a první veřejné čtenáře letošního ročníku, pana starostu Nymburka T. Macha, starostku obce Křečkov M. Jeníkovou, ředitele Nymburské městské knihovny, pana J. Červinku a také evangelickou farářku K. Roskocovou, katolického br. faráře J. Krajla a čachovickou ses. farářku naší církve J. Balenkovou.

Na začátku bratr farář připomenul letošní 430. výročí narození J. A. Komenského, a zdůraznil, že těžké jeho odkazu není jen v pedagogickém rozměru díla, ale především v oblasti lidské důstojnosti a etického jednání, což dokumentoval několika přímými citacemi, např. Komenského pokorným voláním z ciziny na sklonku jeho poměrně dlouhého života: „Jestliže jsem se nějak připodobnil poštilému poutníkovi a dělal jen to, co se týká pozemského života, máje za skutečné dílo práce vedlejší, upouštím od toho a chci být na konci života jako onen dobrý obchodník, který nehledá nic jiného než perly, a když najde

jednu velmi cennou, prodá všechno, aby ji koupil. Ty sám, Pane Ježíši, už budeš mou drahocennou perlou, všechno mé dobro, všechno mé JEDNO NEZBYTNÉ. Tebe jediného hledám a koupím, když jsem rozprodal vše, co mám i nemám, a vše, co svět považuje za bohatství, budu mít za lejna proto, abych získal tebe, můj Kriste. Mým posledním zaměstnáním bude učít se umírat tomuto životu a umět se narodit budoucímu.“

Dále, v aktuálním kontextu války na Ukrajině spojené s příchodem řady uprchlíků, připomenul, že Komenský sám zažil třicetiletou válku a to, co mnozí vítali jako úlevu – tedy podpis Vestfálského míru – pro Jana Amose znamenalo jistotu, že se více nenavrátil do své milované domoviny. Ač utečenec před pronásledováním, mnoha způsoby zkoušen tvrdým osudem a přes všechny osobní ztráty přeci jen na své úsilí „o lepší příští“ nerezignoval, neboť většina jeho klíčových literárních prací vznikala právě v exilu.

Tak jako Komenský i my věříme a víme, že každé pronásledování a válečné běsnění jednoho dne skončí. A proto, aby se mohla začít obnovovat rozbitá města, a především zničené susedské vztahy, by bylo dobré si k srdci vzít Komenského slova: „Moudří vždy považovali za nejbezpečnější cestu k míru zapomenutí utrpených křivd.“ Opuštění je cestou k osvobození a dobrým východiskem pro to, abychom přes naše minulá selhání a vzájemná ublížení si dokázali spolu v našem evropském okruhu i v budoucnosti žít v míru, respektu a porozumění.

Poté farář Kohout postupně předal slovo všem hostům. Zvláštností letošního ročníku, pak bylo vystoupení paní Janíkové, Češky evangelického vyznání, která je pokračovatelkou už několikáté generace evangelíků, kteří

kdysi dávno emigrovali z nábožensko-politických důvodů na Ukrajinu a která do nedávna žila se svou rodinou v okolí Oděsy, než byla v minulých týdnech nucena hledat záchranu holého života svého a její nejbližší rodiny ve své staré vlasti, v Čechách. Je tak, podle aktuálního sdělení pana starosty Macha, jednou z 391 ukrajinských válečných uprchlic, které nyní žijí v Nymburce. Po krátkém představení zahájila veřejné čtení pašiji z evangelia podle Matouše, avšak z ukrajinského překladu Bible, kterou pohotově městská knihovna zakoupila do svého knižního fondu. Po té už čtení pašiji pokračovalo v českém překladu a zapojovali se do něj ne jen duchovní a členové církvi, ale i náhodní kolemjdoucí. Čtení pak po 16. hodině zakončil br. farář KS P. Plaňanský. Jubilejnímu ročníku přálo i krásné slunné počasí a podařilo se rozdat i několik kusů dětských Biblí a misijních letáků. Prosme Pána, aby to druhé desetiletí bylo možno již konat bez bolesti pandemie a války.

J. Balenková, J. Kohout

Aby muž byl ženě nejen mužem - úvahy nad blížícím se Svátkem matek

Milost manželství

Mk 10,1-12

V Bibli se nevyskytuje svátek matek. Zvláštní uctívání matky a mateřství sice kolem Izraele existovalo, ale v Izraeli nikoliv. Zemřelý psycholog C. G. Jung toho velmi litoval a předhazoval Starému zákonu a hlavně křesťanství (pokud se dalo v této věci Starým zákonem ovlivnit), že je jednostranně mužsky, otcovsky orientováno a že zanedbává ženský, mateřský element.

Je tato výtku oprávněná?

Tady, v Ježíšově rozhovoru s farizeji, je tento problém postaven věcně a konkrétně především jako otázka mužského práva.

„Je muži dovoleno propustit manželku?“ ptají se farizeové, aby Ježíše, jak je řečeno, pokoušeli, a to asi v naději, že ho zapletou do rozporů s tradovaným Mojžišovým zákonem.

Co říká Mojžišův zákon? Farizeové to vědí přesně. Mojžiš dovolil napsat rozlukový lístek, doklad o rozvodu, a poslat s ním ženu z domu.

To byl možná prohřešek proti dřívějšímu, kdy muž mohl propustit ženu bez jakéhokoliv písemného dokladu. At' tak či onak, propuštění ženy bylo jednostranným aktem mužovy vůle. Ženy se nikdo neptal. Nikdy neměla možnost zbavit se podobným jednoduchým způsobem svého muže. Nebyla právním subjektem, nýbrž bezprávným objektem. Panovalo jednostranně mužské právo! Nyní však vyvstává otázka: Odpovídá tato nadvláda muže opravdu Boží vůli?

A tu říká Ježíš něco odvážného, co musí našimi fundamentalisty, kteří přísahají na to, že každé slovo Bible je Bohem inspirováno, velice těžce otřást. Ježíš totiž říká: Ne, toto Mojžišovo přikázání o rozlukovém lístku, které je zapsáno v Bibli, není přikázáním Božím. „Pro tvrdost vašeho srdce vám napsal toto ustanovení.“ Jinými slovy: 5. Mojžišova 24,1-3 není Božím slovem, nýbrž ústupkem zákonodárce Mojžiše slabosti, nebo jak tu Ježíš říká, „tvrdosti“ lidí! Tento ústupek byl nutný asi takticky. Zákonodárce musí brát ohled na skutečné poměry a nemůže stanovit absolutní požadavky, o nichž ví, že je v této formě přece nikdo nebude plnit...

Vidíme tu tedy takového Ježíše, který provádí biblickou kritiku, který se otevřeně odvažuje rozlišovat mezi Božím a lidským slovem v Bibli. Proti Mojžišovu výroku staví dva biblické výroky, o nichž je přesvědčen, že jen ty a žádné jiné vyjadřují Boží vůli. Jsou to ona slova ze zprávy o stvoření, podle nichž Bůh učinil člověka jako muže a ženu a podle nichž manželství znamená, že oba opustí otce a matku a stanou se jedním tělem.

Tady je radikálně překonáno dohadování mezi mužem a ženou. Otázka, kdo má větší důležitost, zda je lepší právo muže či ženy, svátek matek či otců, uctívání mateřství či otcovství, to všechno je jakoby smazáno. Nadvláda a výsada mužů odpovídá vůli a Duchu Božím právě tak málo jako nadvláda a výsada žen. Boží vůli je, aby pohlaví existovala společně a pro sebe navzájem na všech rovinách: v zaměstnání, na veřejnosti, v církvi, ano i ve škole...

Z knihy *Něha a bolest* Kurta Martiho, překlad Jarmila a Zdeněk Svobodovi, vyšlo v edici Blahoslav, Praha 2001

Z kazatelského plánu

2. neděle po Velikonocích

Hospodinova milosrdenství je plná země. Nebesa byla učiněna Hospodinovým slovem. Aleluja! (Žalm 33,5b-6a)

První čtení: Skutky 9,1-20

Tužby velikonoční (II)

2. Abychom všichni byli posvěceni ke kněžskému poslání pokoje s Bohem i lidmi, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom se přihlásili poslušnou a obětavou vírou do služeb Krista vzkříšeného, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, tys tak miloval svět, že vlastního Syna jsi vydal, aby skrze něho byl spasen. Prosíme tě, obdaruj všechny věřící stálým potěšením ze vzkříšení! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Zjevení 1,4-8

Evangelium: Jan 21,1-19

Verše k obětování: Žalm 146,1-2

Verš k požehnání: Jan 21,17b

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, dovol nám navždycky se radovat z tvých svatých darů a přijímat v nich bohatství tvé lásky, již jsi nás zahrnul! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 163, 253, 64, 289, 304

Netušila, co na sebe tím svolením bere: radosti mateřské, ale i mateřské boly. A její život stal se vůbec jedinou cestou bolu:

1. Bol dívky vědomé si královského rodu - (leč) chudé.

2. Bol mladé matky, nemající dítě kam položit.

3. Bol matky zděšené strašným ediktem Herodovým, matky citící bol druhých nevině kvůli ní a jejím dítěti stížených.

4. Ale všechno to přečkala. Už chtěla zapomenouti podivné předpovědi Simeonovy: „Tvoji duši protkne meč“ - vzpomněla (však) na ta slova záhadná, když se jí hoch 12ti letý ztratil - ale ani to nebyl ten meč. Ten visel nad matkou milující léta.

5. Vážně chvěť se o něho začala opět, když učil a oni ho nenáviděli. „Smýšlení různých srdcí“ začala se ukazovati zřejměji.

6. A meč dopadl v srdce matčino: Jali ho, a nežli i jen o soudu zpráv se jí dostalo, potkala Ho Vlekoucího na vlastním rameni svou vlastní šibenici. To bylo v poledne.

7. A k večeru spouštěl jí apoštol Jan s radou Josefem z Arimatie zsinalou mrtvolu jejího jedináčka do klína. Tot' náplň jejího svolení: „Aj, já děvečka (služebnice) Páně“.

Cír. čs. a Marie: ctíme ji co vzor skromnosti dívčí, pravzor matky milující a trpící, jako matku Páně.

Nechť je dívkám a ženám vzorem a mužský svět nechat' učit se na jejím utrpení soucitnosti, lásce a jemnosti k rodu ženskému, aby muž byl ženě nejen mužem, ale také člověkem.

K. Farský: Kázání na svátek Sedmiboletné Panny Marie 25. 3. (rok neuveden, snad 1920)

Nad Písmem

Kruh se uzavírá...

Jan 21,1-19

A tak se učedníci po Ježíšově smrti a slavném vzkříšení vrátili tam, odkud přišli. Domů. Na břeh rodného jezera, ke svým lodím, ke svému řemeslu. A Ježíš k nim přišel znovu, tak jako tehdy, když je povolal. Stejně jako na začátku, i teď věděl, kde jsou ryby. Tak ho poznali. A aby se nespětli, ač byly ryby ještě v síti, už měl upečeno: Pojďte jíst, lámal, žehnal a rozdával. A pak vybral Šimona Petra za jejich pastýře a řekl mu – následuj mě. Kruh se uzavřel tam, kde začal – u Galilejského jezera.

Mám pocit, že se nám touto dobou také uzavírá jeden velký kruh. Totiž epocha moderní civilizace. K moderní společnosti patřil vývoj technologií v prostředí konkurence dvou civilizací, východu a západu. Jeho posledním a moc smutným dějstvím je bratrovražedný masakr na Ukrajině. Válka idejí vrcholí ovládnutím myslí a srdcí a krutou agresí. Impérium, založené na sériové produkci lží, „vrací úder“. Rusko se cítí být podvedeno Západem, a tak ožívuje prastarý imperiální příběh největší říše světa, místo aby jednalo o možnostech oboustranně prospěšné spolupráce. Ale tahle teorie třetího Říma má jednu slabinu. Předchozí dva „Římy“ padly... A tak umírající dinosaurus imperiálního šilenství ve smrtelné agonii kolem sebe hází bombami. Celý civilizovaný svět je tím šokován, zhnusen a donucen ke spolupráci a jednotě. Kruh se uzavírá. Profesor Zdeněk Kučera před pár lety tvrdil, že na světě jsou dvě civilizační teorie, z nichž jedna je špatná. Ta dobrá hájí důstojnost a právo každého člověka na svobodu a štěstí.

Ta špatná hájí ideologii proti posvátnosti lidského života a všemu ostatnímu. Tak jednoduché to je. Ukrajinské ženy a děti se ze svého exilu možná vrátí domů. Kruh zla se uzavře. V této válce jde ale o víc, než jen o vítězství té které strany. Jde i o to, aby nezvítězila idea ovládnutí, ale idea svobody. V téhle válce jde o další směřování lidstva, jehož budou i Rusové buď aktéry, nebo jen smutnými pasažéry na prázdném nádraží. Ale záleží hodně i na tom, kam se postavíme my v Čechách. Už dávno jsme totiž do téhle metafyzické války ideologií vtaženi také, a je smutné, že to mnoho Čechů pořád ještě nechápe. Mají pocit, jako by se našeho humna světové dění netýkalo. Jakoby to byly jen nějaké zábavní teorie ke krácení času u počítačů...

Ve skutečnosti to, co se nyní odehrává, je krutý konec moderní civilizace, jehož charakter nejlépe vystihuje hinduistický pojem Káljuga, Temný věk: „Vládci se stanou nerozumnými, už nebudou považovat za svou povinnost propagovat duchovnost a chránit obyvatele, stanou se nebezpečím pro svět. Populace se začnou stěhovat, lidé budou vůči sobě otevřeně projevovali nepřátelství, rozšíří se neznalost dharmy (ctnosti). Lidé budou dávat sliby, které budou brzy poté porušovat.“ Lidský svět se i díky naší lhostejnosti ocitl na křižovatce dějin před otázkou, zda půjde cestou likvidace, nebo cestou spolupráce na společném přežití. Moderní doba byla dobou globálního zpravodajství a informační války, která přerostla v katastrofu. Zdá se ovšem, při vši té tragedii, že

Putinova volba posouvá civilizovaný svět ke spolupráci, ke kolektivnímu uvědomění civilizačního principu, na němž stojí a padá budoucnost. Jaký že to je princip? Sounáležitost v praxi.

Ježíš to ukázal lidstvu zřetelně a návodně: „Pojďte jíst, řekl, lámal, žehnal a rozdával jídlo; a následujte mě.“ Je to obraz lidského údělu v osobě Vzkříšeného, který sytí zástupy, i po své smrti ukazuje cestu lásky, kterou se musíme dát, a mnozí ji napodobují. Nemá totiž smysl nutit lidi vyznávat nějaké ideologie, včetně náboženských, ale je nutné je naučit soucitu a vzájemné pomoci. To je cesta ke spáse. Správnou civilizační teorii lze naučit jen praxí lásky. Kdo nezažil ten osvobozující pocit z nezištné pomoci, nepochopí, co mám na mysli.

Kruh se uzavírá. Na Ukrajině, v našich duších, u Galilejského jezera. Tato válka je výzvou k nefalšovanému lidství. Nepomůže nikomu žádná teorie, ani ta konspirační, dokud sami nerozpoznáme pravdu od lži. Musíme se vrátit domů, tak jako učedníci do Galileje, společně rozvinout síť a dát na dobrou radu. Bez spolupráce se nedalo žít ani tehdy, nejde to ani dnes a nepůjde to ani v budoucnosti. Je to tak děsivě prosté: Buď' přežijeme všichni anebo nikdo.

Dnes, na konci dějin moderní éry, v šílené spirále války, která je tak neuvěřitelně zbytečná, jak moc je blízko, dostáváme znovu možnost spoluvytvářet nový svět bez ideologie násilí, svět lidských bytostí, jejichž vizi je naděje a svoboda. Tak ji nepromarněme. **Tomáš Procházka**

Vyhrájeme. Nezáleží na tom, jak těžké to může být, jak dlouho to bude trvat: vyhrájeme. Nevyhrát ve válce, nevyhrát hrubou silou, ale vyhrát s mírem, silou lásky. Dobro nemůže být nikdy poraženo. Laskavosti nelze nařídít, aby zmizela a spravedlnosti, aby se ukryla. Hodnoty, které ztělesňujeme, jsou věčné. Milosrdenství, soucit, upřímnost, odvaha a velkorysost nikdy nebudou překonány, i když jsou skryté pod mlhou války, zahnány pod zem bezcenným bombardováním. Pořád tam jsou. Tam, v srdcích lidí, kterým jsou drahé. Tam, věčně, v příběhu lidského přežití a důstojnosti. Tak nezoufejte. Vyhrájeme.

Steven Charleston, 21. 3. 2022

Strach z kříže

Dokončení ze str. 1
slzy. Golgota musela povstat z toho najtemnějšího, čo tento svet predstavuje. Preto vyvrhla Logos, čisté a nestvorené Svetlo Boha, na kříž. Kristov kříž bol vztýčený nad špinavými vlnami bytia. Kristov kříž zmaril zlo Zeme aj smútok neba a do bezbrehého ľudského utrpenia vliat opätovnú myšlienku spásy. Kresťanstvu sa vyčíta, že je príliš mortálne. Ale neopodstatnene. Kříž totiž nie je len obeť a utrpenie, ale hlavne spása a víťazstvo. Obeť sama osebe nemá význam, jedine ak ústi do lásky. Kristova smrť na kříži bola prostriedkom, nie cieľom. Kříž je cesta k láske, lásku vytvára a v láske sa naplnia. Z temnoty Golgoty vedie cesta priamo do podivuhodného svetla Kristovho vzkriesenia. Preto púštny otec Efrém Sýrsky učil svojich žiakov: „Kříž je vzkriesením mŕtvych. Kříž je útechou biednych. Kříž je uzdou pre bohatých a radcom pre spravod-

livých. Kříž je svetlom pre všetkých, ktorí sedia v tme.“ Jeden starec kľučal pod křížom pri ceste a modlil sa. Išla okolo skupinka turistov, zastala tam a ich sprievodca im vysvetľoval: „Ten kříž je veľmi vzácny artefakt, má vyše tisíc rokov. Drevo je z orientu a figúra na ňom znázorňuje človeka, ktorý založil jedno zo svetových náboženstiev. Hlásal vieru v nádej, v spásu a vo večný život.“ „Zvláštne,“ šumelo v dave. „To je pozoruhodné...“ Po chvíli si však pár ľudí zo skupinky všimlo aj starca, ktorý pod křížom kľučal. Čo tu ten človek robí, premýšľali. Je pri zmysloch, o čo mu asi ide? „Človeče,“ oslovili ho, „čo tu robíte?“ Starec sa chvíľu neozýval. Došepkal akési slová, potom sa obrátil a povedal: „Kľučím. Putoval som na toto miesto mnoho dní, aby som tu chvíľu zotrval.“ Ľudia sa začali smiať: „Čože? Putovali ste sem zďaleka? Ale aký

to má zmysel? Prešli ste stovky míľ len preto, aby ste sa tu váľali po zemi?“ Starec sa nad ich rečou pousmial a povedal: „Vy ste turisti a ste ochotní prejsť stovky míľ, aby ste si odfoťili cudzinca, ktorému nerozumiete. Nepýtam sa vás, aký to má zmysel. Ja som prešiel stovky míľ, aby som navštívil svojho Priateľa pohovorával sa s ním.“ Starec z príbehu miluje Krista. Je ochotný putovať za ním mnoho dní a noci a spávať pod holým nebom. Používa tajomný výraz, oslovuje ho dôverným menom „Priateľ“. Je zrejmé, že v tomto prípade priateľ znamená omnoho viac: milovaný Učiteľ, Pán a Spasiteľ. Křížov pri cestách je mnoho. Nájďme si ten svoj. Potom stačí len ísť pod kříž a mlčať. Sedieť alebo kľučať, na tom nezáleží. Ale hlavne hľadieť Kristovi do tváre, milovať ho a ďakovať mu za veľkonočné dielo spásy, ktoré svet oživuje, lieči a privádza k večnému vykúpeniu.
*Z blogu brněnského biskupa
Juraje Jordána Dovaly*

Někdy

Někdy je má modlitba jako paže, kterou zvedám, abych ti ukázal, kde jsem uprostřed lidí.

Někdy je má modlitba jako ucho, které čeká na ohlas, na tiché slovo, na zavolání z tvých úst.

Někdy je má modlitba jako plíce, která se rozpíná, aby pro mě nabrala svěží vítr – tvůj dech.

Někdy je má modlitba jako ruka, kterou si kladu k očím, abych zaclonil všechno, co mi zabraňuje v pohledu k tobě.

Někdy je má modlitba jako noha, která zakouší neznámou půdu, zdali mě ještě unese a hledá cestu, po níž bych mohl jít.

Někdy je má modlitba jen skloněná hlava před tebou - na znamení mé bídy a mého díky tobě.

Jednou bude má modlitba jako oko, které tě spatří, jako ruka, kterou uchopíš - konec všech slov.

Paul Roth - přeložili ZJS

Kubišův

Musíme si vybrat - říkal nám, studentům Husovy bohoslovecké fakulty, profesor Sázava - Hus se buď stane muzeálním i když výstavním exponátem českých dějin, anebo živým vzorem, jehož příklad znovu probudí řadu následovníků, kteří svou neúplatností, služebností, pracovním zaujetím ve prospěch lidstva a láskou k pravdě budou nebezpeční pokrytčům, prospěchářům a narychlo přelakovaným moralistům. Ať už se rozhodneme jakkoliv - dodával profesor novozákonních dějin - mistr Jan Hus zůstane klíčovou osobností druhého tisíciletí a společně s dalšími se přesune i do tisíciletí třetího. Měli bychom se proto poučit z jeho odkazu a zažít někdy sami na sobě, co to vlastně znamená: obětavě pracovat pro druhé, zastávat se pronásledovaných, usvědčovat lháře, nenechat se zlákat mocí ani penězi, dát se za své ideály třeba i obžalovat, veřejně zhanobit a potupit a teprve pak zažít nesdělitelné, avšak o to reálnější setkání s Husovým odkazem. Jak často jsem si v životě na odkaz v duchu Husovy pravdy vzpomněl. Třeba když jsem navštívil spolužáka a faráře otce Marka v pražském pravoslavném chrámu, aby se mi v podzemí kostela vybavila památka statečného kněze Matěje Pavlíka - otce Gorazda, který zde poskytl úkryt parašutistům. K historicky závažným aktualitám jistě patří dodnes i vzpomínka na české parašutisty, kteří po přeletu z Anglie vykonali v Praze atentát na říšského protektora Heydricha a ukryli se v kryptě pravoslavného kostela v Resslově ulici, kde po přestřelce s Němci položil svůj život na oltář vlasti i rtm. Jan Kubiš, rodák z Dolních Vilémovic u Třebíče. Na takové hrdiny by neměla jejich vlast nikdy zapomenout. Jak se mi ale podařilo nedávno zjistit, hlava rtm. Jana Kubiše spočívá dnes v depozitáři Ústavu soudního lékařství policejního muzea v Berlíně na Brunnenstrasse, a tak se jen ptám, zda by už nemělo konečně dojít k důstojnému uložení tělesných pozůstatků hrdiny, vojáka a statečného vlastence rtm. Jana Kubiše z Dolních Vilémovic do rodinné hrobky ve Valči u Hrotovic? Kdo mi na tak smutnou otázku odpoví? Smysl statečnosti je přece nezbytný k rozvoji poznání našich dětí a dalšího života, přátelů vlastenectví a hrdinství beze slov.

Jan Schwarz - n.o. Bratislava

Olomoucká diecéze Církve československé husitské prodlužuje vyhledávací řízení na funkci diecézní/-ho tajemníka/-ce v úvazku 1,0.

Požadavky:

- zakotvenost v CČSH, kladný vztah k administrativě
- pečlivost, komunikativnost, dokončené min. SŠ vzdělání s maturitou
- trestní bezúhonnost doložená výpisem z rejstříku trestů
- dobrá uživatelská znalost práce na počítači
- řídičský průkaz skupiny B výhodou (není podmínkou)

Výše mzdy se řídí církevními předpisy. Předpokládaný termín nástupu je 1. 7. 2022. Více informací na tel.: 731 210 814 nebo e-mailu: tomas.chytil@ccsh.cz.

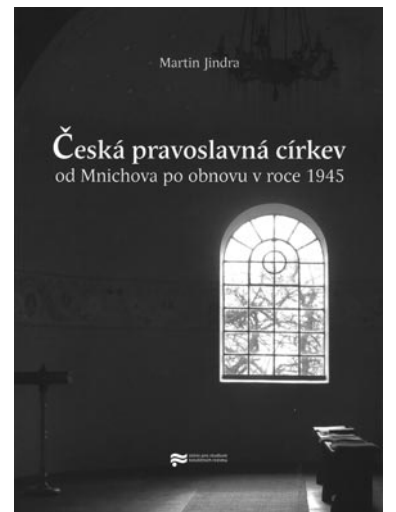
Nabídky se životopisem zasílejte nejpozději do 31.5.2022 prostřednictvím e-mailové adresy dieceze.olomouc@ccsh.cz nebo poštou na: Olomoucká diecéze Církve československé husitské, Žilinská 113/5, 779 00 Olomouc.

Můžete si přečíst

Martin Jindra: *Česká pravoslavná církev od Mnichova po obnovu v roce 1945*. Ústav pro studium totalitních režimů 2015, 375 stran.

V tomto roce si připomeneme kulaté výročí vojenské operace Anthropoid, při níž byl proveden útok na zastupujícího říšského protektora R. Heydricha, stejně jako poslední boj sedmi československých parašutistů v pravoslavném chrámu sv. Cyrila a Metoděje (18. 6. 1942). V této souvislosti připomínáme knihu Martina Jindry: „*Česká pravoslavná církev od Mnichova po obnovu v roce 1945*“, která se soustřeďuje na nejvýznamnější momenty existence této církve a odhaluje osudy pravoslavných věřících v čele s kaplanem Vladimírem Petřkem, kteří se na ukryvání parašutistů významně podíleli. Kniha s řadou nových fotografií a dokumentů je k zakoupení v prodejně Blahoslav.

red

Jiří Padevět: *Kronika protektorátu*. Academia, Praha 2021, 872 stran.

Po několika úspěšných bedekrech, zaměřených na moderní české dějiny, připravil ředitel nakladatelství Academia Jiří Padevět obsáhlou Kroniku protektorátu. Vrací se v ní do období, k němuž má svým profesním zacílením blízko. Roky nacistické okupace 1939–1945 zachycuje den po dni ve stručných, věcně uchopených heslech. Čtenář si postupně sestavuje mozaiku událostí a osudů spojených s odbojovými aktivitami, nacistickou i protektorátní represí, rasovou perzekucí, děním v kultuře, sportu či ekonomice. Autorem shromážděná fakta rovněž podávají syntézu dějin „všedního“ dne protektorátu.

Čtenář s bližším zájmem o válečné dějiny Církve československé husitské si rovněž přijde na své. Farář Václav Vyšohlíd je zmíněn v souvislosti s konstitováním odbojové skupiny Místní výbor národního odboje v Klatovech (s. 33). V červnu 1939 se objevuje zpráva o konání bohoslužeb k uctění sedmadvaceti vůdců stavovského povstání, pořádaná Církví československou v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí (s. 69–70). Husovské oslavy z roku 1939 reflektuje hned několik hesel, mezi nimiž nechybí ani slavnost otevření sboru Božích bojovníků v Táboře (s. 75–77). Jméno patriarchy Gustava A. Procházky objevíme v souvislosti s jednáním o změně názvu církve (s. 124) nebo v den jeho úmrtí 9. února 1942 (s. 352). Neohroženému tábořskému odbojáři a blízkému příteli faráře Jaroslava Vrhela Františku Novotnému se dostává prostor v souvislosti s jeho bombovým útokem na budovu tábořského Gestapa (s. 192). Zaznamenáno je úmrtí sochaře Františka Bílka, obklíčeni věřící rodiny Burdychových na Končinách, kde se ukrýval radista Jiří Potůček, konstituování odbojové skupiny v Nymburce pozdějším předsedou místní rady starších Viktorem Boháčem, nebo zatčení odbojáře Františka Hyšky, obětavého člena náboženské obce v Semilech, autorem nepřesně označeného za duchovního Církve českomoravské (s. 609).

Z vězňů duchovních našli v publikaci své místo například Josef Václav Zdobinský (s. 328–329) nebo správce pražské diecéze Jan Lomoz, zatčený v souvislosti s odmítnutím členství v České lize proti bolševismu (s. 664). Z umučených duchovních Padevětova Kronika zaznamenává osudy neohroženého sázavského faráře Františka Bendla, který prošel 16. října 1943 bránou smrti v koncentračním táboře Osvětim II – Březinka (s. 489); v Mauthausenu umučeného uherskobrodského faráře Rudolfa Babuly (s. 689) a kdyňského faráře Linharta Hodíka, jenž byl umučen 25. prosince 1944 v koncentračním táboře Buchenwald.

Nepochybují, že každý ze čtenářů v Kronice protektorátu, která úspěšně zabodovala v anketě Kniha roku 2021, objeví další povědomá jména hrdinů i padouchů. Publikace je opatřena seznamem pramenů a literatury i nezbytným jmenným, místním a předmětným rejstříkem.

Martin Jindra

Zprávy

Královéhradecká diecéze Církve československé husitské připravuje setkání mládeže KH diecéze

ZACHEUS (NA VĚTVI)

Z čeho budete na větví? ...tvoření, hry, pizza, zpívání, program v lese, modlitby. Těšíme se na vás!

3.–5. června 2022

Příjezd: v pátek od 17.30, nejpozději do 18.00 h.
Odjezd: neděle po 11. hodině
S sebou: oblečení do přírody, karimatku, spacák, pevnou obuv.
Věková kategorie: 12–20 let.
Jídlo zajištěno, PÁ večeře – NE snídaně. Příspěvek: 300 Kč.
Přihlášky zasílejte na dieceze.hrdec@ccsh.cz
do 20. 5. 2022, kontakt 608404746 – kancelář diecéze.
Podpořeno z Fondu rozvoje Královéhradecké diecéze ČSH.

KRÁLOVÉHRADECKÁ DIECÉZE
Církve československé husitské

Beseda ČKA

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na besedu „Palmový olej (čím je nám tak blízko a proč má smysl mu věnovat pozornost)“. Do tématu uvede Petr Kohout, environmentální aktivista a člen Koalice proti palmovému oleji. Beseda bude v úterý 10. května 2022 od 17.30 (cca do 19.00) v přízemí Emauzského kláštera, Praha 2, Vyšehradská 49.

Jiří Nečas

Slavnost Vzkříšení Páně na Blanensku

Náš božský obec Blansko má svůj farní kostel v Blansku, ale také několik dalších obcí, kde se pravidelně setkáváme k bohoslužbám, ale jen jednoho faráře. Protože bratr farář je ještě administrátorem na Vyškovsku, jsou tradičně bohoslužby oslavy Vzkříšení Páně rozvrženy do tří dnů. Kromě velikonočních bohoslužeb v Blansku jsme se setkali o letošních Velikonočních na všech dalších místech a prožili společně radost ze zmrtnýchvstalého Pána. Místní bratři a sestry rádi přijali pozvání ke svátečním chvílím ve společenství církve na Bílou sobotu, Hod Boží Velikonoční a pondělí Velikonoční. Díky za hojnou účast místních i naší varhanici za doprovod při všech bohoslužbách a místním za veškerou přípravu k důstojnému slavení.

RS v Blansku

V Táboře to žije

Bohoslužby letošních velkých nocí se konaly s nadměrnou silou a láskou Boží i u nás. Uskutečnily se též dva krásné a vydařené koncerty. Přijměte pozvání k nám do Tábora, jsme již na návštěvy a pobyty u nás připraveni. Srdečně zveme malé návštěvníky i větší, nuže pojdte, přijďte do husitského „Jeruzaléma“. Zdravím vás ze srdce.

K. M. Luksová

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Rozhovor s Šimonem Petrem

Z tajenky vypadly dvojice písmen. Najdete je v nápovědě, ovšem v přeházeném pořadí.

Š..O.. SY.. JA..V JE..LI MĚ ..LU..Š B.. PA..Ý..M
M.. OV..

Nápověda:

NŮ, CÍ, MI, ST, IM, NU, ŘE, JE, ST, ÝCH, NE, UĎ

(Řešení z minulého čísla: Můj Pán a Bůh.)

Jana Krajčířiková

Z ekumeny

STO LET ČESKÉHO UNITÁŘSTVÍ

Letos 9. dubna uplyne (vyšlo 8. 4. na stránkách infoDingir.cz) 100 let od vzniku prvního českého unitářského společenství. To ještě neneslo ve svém názvu slovo „unitářství“. Nazývalo se Svobodné bratrství.

U jeho zrodu stál Norbert Fabian Čapek (1870–1942), původně baptistický kazatel. Spirituální hledání a liberální pojetí náboženství ho během jeho pobytu v USA přivedlo k opuštění křesťanského náboženského rámce a hledání nových duchovních forem. Čapek hledal podobu náboženství, která by byla liberální a zároveň se hodila pro českého člověka. Na radu T. G. Masaryka se N. F. Čapek začal zajímat o unitářství – náboženství v Americe sice menšinové, ovšem tradiční a respektované. Čapka unitářství zaujalo. Vtiskl mu však některá specifika – svá osobní, i ta česká.

Pro české prvorepublikové unitářství byl charakteristický důraz na pozitivní a aktivní přístup k životu, psychohygienu, odkazování se k tradici české reformace a kladný přístup k vědeckému poznání. Čapek sám například věřil v přetělování duší; některé Čapkovy texty a písně poukazují na niterné, až mystické prožívání vztahu s božstvím; zabýval se mimo jiné typologií a frenologií a v kritickém období svého života si nechal udělat podrobný horoskop.

Samotnému založení Svobodného bratrství předcházela manifestační schůze 2. dubna 1922 v Obecním domě, které se zúčastnilo asi 1 300 přívrženců nově vznikajícího náboženského proudu. Účastnil se ho i reverend William Henry Drummond, delegát mezinárodního kongresu Svobodných křesťanů a jiných svobodných náboženských sdružení. Drummond byl přítomen i na samotné ustavující schůzi Svobodného bratrství.

Ta se konala 9. dubna 1922 rovněž v Obecním domě. Čapek během ustavující schůze pronesl proslulý projev. Nově vznikající společenství v něm charakterizoval například i těmito slovy: „My začínáme tvořit první náboženskou obec, kde prohlašujeme hned při zakládání, že si ponecháváme úplnou svobodu v tom, v co kdo věří, a že se spojujeme jen ve společném úmyslu činit dobře.“

Po založení Svobodného bratrství začali rychle přibývat noví členové. Svobodomyšlné společenství bez dogmat, ale s důrazem na lidské bratrství a praktický život, našlo v poválečné české společnosti živnou půdu. Každou neděli se konaly Čapkovy přednášky, hojně navštěvované členy, příznivci i veřejností. V červenci a září 1922 uspořádali unitáři dokonce dvě shromáždění Svobodného bratrství pod širým nebem, na Staroměstském náměstí v Praze. Společnost Svobodného bratrství se roku 1930 stala státem registrovanou církví pod názvem Náboženská společnost unitářů československých.

V současnosti má Náboženská společnost českých unitářů (NSČU) osm obcí: kromě dvou obcí v Praze (česká a anglofonní) též v Liberci, Teplicích, Plzni, Brně, Ostravě a také Obec širšího společenství, která sdružuje členy napříč Českou republikou, a dokonce v zahraničí (Slovensko, Norsko, Finsko ad.). Letošní sté výročí svého vzniku si NSČU připomíná na sněmu, který probíhá ve dnech 7.–10. dubna 2022. Součástí sněmu je mezináboženské diskusní symposium „Liberální náboženství“, na němž vystoupí zástupci různých náboženství (čeští i zahraniční unitáři, křesťané, judaisté) spolu s religionisty z Husitské teologické fakulty UK. Vyvrcholením oslav je Květinová slavnost – originální rituál českých unitářů, který vytvořil N. F. Čapek a kterou od českých unitářů přejala i četná unitářská společenství v zahraničí.

Matěj Čihák
info.dingir.cz

Velikonoce v Nymburské nemocnici

V pásmu složeném z písní, četby pašijí, krátkých duchovních promluv na Květnou neděli L.P. 2022 přinesli zástupci všech nymburských církví radostnou zvěst o Vzkříšení i pacientům v oddělení následné péče nymburské nemocnice. Poté setrvali ve společných i individuálních rozhovorech s pacienty a při společné slavnostní tabuli. Pacienti všem účinkujícím nakonec zatleskali a poděkovali za to, že ačkoliv musí být i o velikonočním týdně v nemocnici, mohli prožít a oslavit společně radost z velikonoční dobré zprávy. Chvála Pánu!

Jan Kohout

